

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1. INLEIDING	1
HOOFDSTUK 2. GEZINSBELEID	7
Situering	7
Beleid en dienstverlening	9
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	10
Bevoegdheidsverdeling tussen de federale en Vlaamse overheid	10
Financiële en fiscale maatregelen van de federale overheid	12
De familiale verlostelsels	13
Medisch-preventieve zorg en psychosociale en pedagogische ondersteuning	14
Interlandelijke adoptie	17
Kinderopvang	20
Uitdagingen en aandachtspunten	24
Nuttige bronnen	27
HOOFDSTUK 3. JEUGDHULP	29
Situering	29
Enkele cijfers	31
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	32
Schets van de Vlaamse jeugdhulp – Integrale Jeugdhulp	33
Schets van het federale jeugdbeschermingsbeleid	40
Uitdagingen en aandachtspunten	43
Inleiding	43
De aanloop naar en de aanleiding van het beleid rond Integrale Jeugdhulp	43
De ambitie van Integrale Jeugdhulp realiseren in de praktijk	44
Het Actieplan Jeugdhulp	46
Conclusie: een sector in beweging	47
Nuttige bronnen	50

HOOFDSTUK 4. BELEID VOOR PERSONEN MET EEN BEPERKING	51
Situering	51
Beleid en dienstverlening	52
Zorgbeleid voor wonen en opvang	53
Het persoonlijk assistentiebudget (PAB)	59
Beleid inzake onderwijs voor kinderen met een beperking	60
Beleid inzake mobiliteit van personen met een beperking	61
Beleid inzake werk voor personen met een beperking	62
Financiële ondersteuning van personen met een beperking	64
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	65
Het VAPH	67
Uitdagingen, nieuw beleid en aandachtspunten	69
Wachlijsten en aanbodtekorten	70
Centrale registratie zorgvragen en zorgregie	71
Nieuw ondersteuningsbeleid, zorgvernieuwing en persoonsvolgende financiering	72
Toegangspoort versus rechtstreeks toegankelijke hulp	75
Overlappende bevoegdheden	75
Nuttige bronnen	76
HOOFDSTUK 5. ARMOEDEBELEID	77
Situering	77
Beleid en dienstverlening	80
Federale overheid	82
Lokale overheid	83
Vlaamse overheid	84
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	86
Uitdagingen en aandachtspunten	89
De nieuwe sociale kwestie	89
Beleid gesteund op participatie	91
Toegang van rechthebbenden tot de diensten	92
Leefloon of overleefloon?	92
Mogelijkheden van integraal beleid?	94
Nuttige bronnen	95

HOOFDSTUK 6. MINDERHEDENBELEID	97
Situering	97
Beleid en dienstverlening	100
Federaal beleid en bevoegdheden	100
Vlaams beleid en bevoegdheden	105
Lokale overheden	110
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	111
Uitdagingen en aandachtspunten	115
Verkleuring van de maatschappij en horizontaal beleid	116
Een heterogene integratiesector?	117
Grenzen aan integratie?	119
Nuttige bronnen	121
HOOFDSTUK 7. OUDERENZORG	123
Situering	123
Beleid en dienstverlening	124
De zorg in de thuissituatie (ambulante zorg)	125
De residentiële zorg	128
Andere vormen van residentiële zorg	130
Inclusief beleid en beleidsparticipatie	131
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	132
Uitdagingen en aandachtspunten	136
Toenemende vraag naar ouderenzorg	136
Aanbod van informele ouderenzorg	140
Aanbod van zorg in het professionele circuit	141
De implementatie van de bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming	145
Nuttige bronnen	146

HOOFDSTUK 8. HET ALGEMEEN WELZIJNSWERK	147
Situering	147
Beleid en dienstverlening	148
Publieke dienstverlening op het lokale niveau: het OCMW	149
Private dienstverlening op het regionale niveau: het CAW	149
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	156
Uitdagingen en aandachtspunten	158
Twee spelers op het veld	158
Drempels tot samenwerking tussen OCMW en CAW?	161
Nuancering: het ontstaan van een netwerk op de eerste lijn	162
De 'zichtbaarheid' van het private algemeen welzijnswerk	163
Nuttige bronnen	163
HOOFDSTUK 9. SAMENLEVINGSOPBOUW	165
Situering	165
De missie en de kernopdrachten van de sector samenlevingsopbouw	166
Werkprincipes	169
Participatief werken met de doelgroep	169
Partnerschappen aangaan	170
Autonoom handelen	170
Innovatie	170
Werkvormen	171
Beleid en dienstverlening	172
Samenlevingsopbouw in Vlaanderen: werking op drie niveaus	172
Opbouwwerk in 'andere' sectoren	175
Institutioneel-bestuurlijke cartografie	175
Uitdagingen en aandachtspunten	177
Een sector met vele uitdagingen	177
Legitimiteit en zichtbaarheid van de sector	179
Een 'groeisector'?	180
Nuttige bronnen	181

HOOFDSTUK 10. DE VERSCHILLENDE BESTUURNIVEAUS IN HET WELZIJSBELEID	183
<i>Inleiding</i>	183
Bevoegdheidsverdeling en samenwerking tussen de bestuursniveaus	184
<i>Rol van de federale overheid in het welzijnsbeleid</i>	184
<i>Rol van de Vlaamse overheid in het welzijnsbeleid</i>	185
<i>Rol van de lokale overheid in het welzijnsbeleid</i>	187
<i>Afstemming en samenwerking tussen de bestuursniveaus</i>	188
Organisatie van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin in de Vlaamse overheid	190
<i>De bestuurlijke organisatie van het Vlaamse welzijnsbeleid</i>	190
<i>Relatief belang van de ambtelijke organisaties</i>	194
Het lokaal sociaal beleid	195
<i>De complexiteit van het lokaal sociaal beleid</i>	195
<i>Trends en ontwikkelingen in het lokaal sociaal beleid</i>	197
<i>Het Decreet Lokaal Sociaal Beleid van 2004</i>	200
 HOOFDSTUK 11. DE ORGANISATIE VAN DE DIENSTVERLENING IN HET WELZIJSBELEID	 203
<i>Inleiding</i>	203
Veel dienstverlenende organisaties	203
Soorten dienstverlening en aard van de organisaties	204
De mate van autonomie van de dienstverlenende organisaties	207
Samenwerking tussen dienstverlenende organisaties	210
Verschillende schalen en werkingsgebieden	211
 HOOFDSTUK 12. UITDAGINGEN, ONTWIKKELINGEN EN AANDACHTSPUNTEN	 213
Ontwikkelingen en uitdagingen aan de vraagzijde	213
<i>Stijgende vraag naar zorg</i>	213
<i>De vraag naar zorg en ondersteuning wordt complexer</i>	218
<i>Hoe omgaan met de toenemende en diverse vraag?</i>	221

Ontwikkelingen en uitdagingen aan de aanbodzijde	228
Het aanbod aan professionele dienstverlening	228
De mantelzorg	232
Betaalbaarheid van de dienstverlening	232
Bestuurlijk-organisatorische uitdagingen	236
Tot slot	240
TREFWOORDENINDEX	243
WOORD VAN DANK	249
LIJST VAN TABELLEN EN FIGUREN	251